Στίχοι επί σκηνής

Ποιητική Συλλογή θεατρικών Δρώμενων για την 28η Οκτωβρίου

Παναγιώτης Χρυσίδης

Σκηνοδέτης

Περιεχόμενα

.....1

Το κρανάκι Ηλικία: 4+ 2

Το παλιό σχολείο Ηλικία: 4+ 3

Μπαμ! Ηλικία: 4+ 4

Το παιχνίδι του γίγαντα Ηλικία: 4+ 5

ΟΧΙ - ΝΑΙ Ηλικία: 4+ 6

Γράμμα στον Άγιο Βασίλη Ηλικία: 4+ 7

Η κυρά Ελευθερία Ηλικία: 4+ 8

Άσπρο, μπλε… Κόκκινο Ηλικία: 10+ 9

Οι σειρήνες μας καλούν! Ηλικία: 10+ 10

Ζαλίκα Ηλικία: 10+ 11

Το στρατιωτάκι Ηλικία: 10+ 12

Το αίνιγμα Ηλικία: 10+ 13

Το σονέτο του Φύρερ Ηλικία: 10+ 14

Δεσμοί Ηλικία: 10+ 15

Πορεία… Ηλικία: 10+ 16

Ο ποντικός Ηλικία: 10+ 17

Σημείωμα Συγγραφέα:

Η παρούσα ***συλλογή (δραματοποιημένων) ποιημάτων*** *για την* ***Εθνική Επέτειο του «Όχι»*** *απευθύνεται σε* ***παιδιά 4+ & 10+*** *ετών προσφέροντας έναν ευαίσθητο και δημιουργικό δίαυλο προσέγγισης της* ***ιστορικής μνήμης****.*

Μέσα από τη ***ζωντάνια*** *του στίχου, την προτεινόμενη από τα* ***σκίτσα*** *δραματοποίηση και τις* ***οδηγίες*** *τα παιδιά δεν μαθαίνουν απλώς την ιστορία, αλλά τη βιώνουν.* ***Διακύβευμα δεν είναι, ωστόσο, η θριαμβολογία των ιστορικών γεγονότων, αλλά η υπογράμμιση της ειρήνης, της ελευθερίας, της αλληλεγγύης ως διαχρονικών αξιών.***

Από τα παιδικά βλέμματα και τα παιχνίδια μέσα στη δίνη του πολέμου μέχρι τις «ζαλίκες» των γυναικών στα βουνά και την εσωτερική πάλη των ηρώων, ο λόγος μετατρέπεται σε κίνηση, σιωπή και κραυγή ελπίδας.

Στόχος αυτών των δράσεων είναι η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, η ανάπτυξη της ομαδικότητας και, πάνω απ' όλα, η βαθιά πεποίθηση πως ο κόσμος μας οφείλει να παραμείνει προσανατολισμένος στο φως και στη δικαιοσύνη.

Παναγιώτης Χρυσίδης

Το κρανάκι[1] Ηλικία: 4+

Του Π. Χρυσίδη

Το **κρανάκι** μου αυτό
πόσο πολύ το **αγαπώ**,
Με **προστάτευε** παλιά,
από προβλήματα πολλά.

Το κρανάκι το **παλιό**,
είδε **κακό** και **χαλασμό**.
Στα **βουνά** και μες τα **χιόνια**,
πώς περάσανε τα χρόνια.

Το κρανάκι μου για δείτε.
Χάρη σε αυτό **ζούμε**, **ζείτε**!
Έφερε **ελευθερία**
και το **γράψαν** σε βιβλία

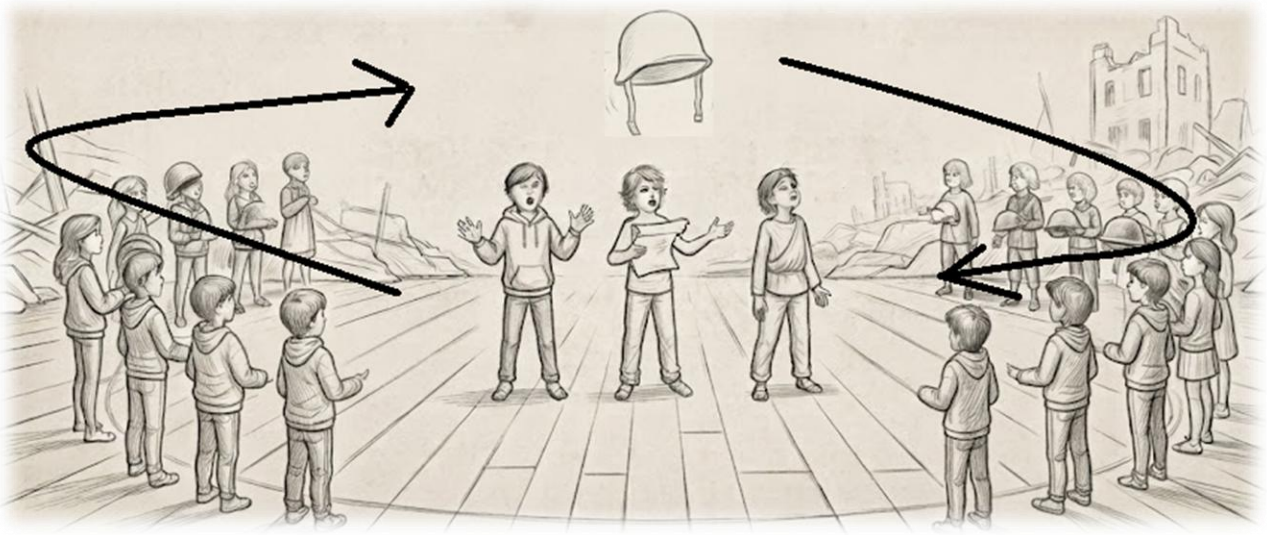
ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Τρία παιδιά. Κάθε παιδί μπορεί να αναλάβει από μία στροφή.

Τα τρία αυτά παιδιά μπορούν να βρίσκονται στο κέντρο ενός ημικυκλίου.

Τα παιδιά που βρίσκονται στο ημικύκλιο «ταξιδεύουν» το κράνος (μία κατασκευή ή αντικείμενο που μπορεί να παραπέμπει σε κράνος).

Θα είναι σαν να υπογραμμίζεται το ταξίδι του κράνους από γενιά σε γενιά.

[1] **Κρανάκι** (κράνος) = Προστατευτικό κάλυμμα που φορούν στο κεφάλι, π.χ. οι στρατιώτες.

Το παλιό σχολείο Ηλικία: 4+

Του Π. Χρυσίδη

Το βλέπετε αυτό;
Είναι το **παλιό σχολειό**.
Είχε δει **καταστροφή**,
πέρασε και **κατοχή**[2].

Το θυμάμαι το σχολείο,
ως και το παλιό **βιβλίο**,
είχαμε **δασκάλα αγία**.
Είναι μεγάλη ιστορία.

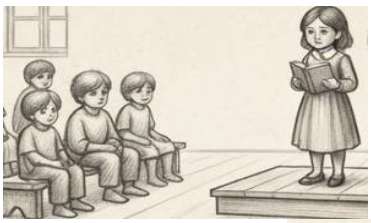
Εκείνη ήταν δύσκολη εποχή,
είχε **πόλεμο** στη **γη**.
Όταν πετούσαν **αεροπλάνα**
φώναζε η καλή μας η κυρ' Άννα.

«Κάτω απ' τα θρανία!
*Ήρεμα και **ησυχία**!*
*Όλοι μαζί μια **αγκαλιά**,*
να γλιτώσουμε παιδιά»

Έξω απ' το σχολειό συχνά,
ακούγαμε **βήματα** πολλά.
Δεν ήτανε περαστικοί,
ήταν **στρατιωτικοί**.

Θυμάμαι την παλιά μου την **παρέα**,
Σηκώσαμε **κρυφά** και τη **σημαία**.
Ήταν **επικίνδυνο** πολύ,
ήταν πράξη **ηρωική**.

Στο σχολείο μας αυτό,
μάθαμε το πιο **σημαντικό**,
να αγαπάμε την ειρήνη,
και ό,τι την **ελευθερία** δίνει.

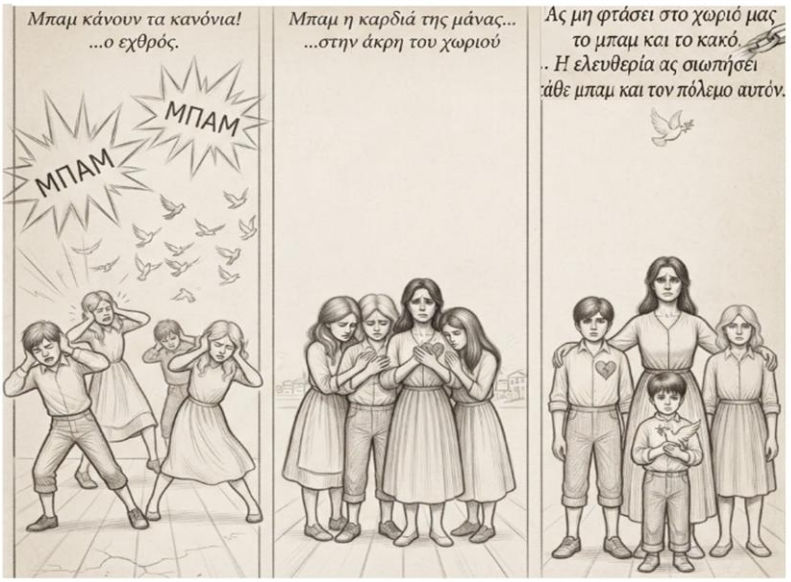
ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **Πρόσωπα: 1-7 παιδιά ως αφηγητές.**
- **Ένα ως δασκάλα και 6-10 παιδιά ως μαθητές.**
- **1η παγωμένη εικόνα:** Το παλιό σχολειό: Οι μαθητές καθισμένοι χαμηλά σαν σε παλιά τάξη. Η κυρ' Άννα μπροστά τους και ο αφηγητής όρθιος στο πλάι.
- **2η παγωμένη εικόνα:** Ο πόλεμος: Στο «Κάτω απ' τα θρανία» όλοι χαμηλώνουν και αγκαλιάζονται. Η κυρ' Άννα σκύβει προστατευτικά πάνω από τα παιδιά. Στο βάθος 2-3 παιδιά στέκονται σαν στρατιωτικοί.
- **3η παγωμένη εικόνα:** Η σημαία: Τα παιδιά σχηματίζουν έναν κύκλο και ένα παιδί στο κέντρο σηκώνει τα χέρια ψηλά, συμβολίζοντας τη σημαία. Όλοι κοιτούν προς τα πάνω.

[2] **Κατοχή**: Περίοδος κατά την οποία μια χώρα βρίσκεται υπό τον έλεγχο ξένου στρατού.

Μπαμ! Ηλικία: 4+

Του Π. Χρυσίδη

Μπαμ κάνουν τα **κανόνια**!
Μπαμ κάνουν τα **τουφέκια**!
Μπαμ κάνουν και οι **βόμβες**!
Μπαμ, μπαμ, μπαμ!

Μπαμ! Τρομάζουν τα **πουλιά**.
Μπαμ! Σαν να γίνεται **σεισμός**.
Μπαμ! Το **περιστέρι** χάνεται.
Μπαμ εμείς, μπαμ ο εχθρός.

Μπαμ, η καρδιά της **μάνας**,
Μπαμ, η καρδούλα του **παιδιού**,
Μπαμ, και η καρδιά της **νύφης**
Μπαμ, στην άκρη του χωριού.

Ας μη φτάσει στο χωριό μας
το μπαμ και το κακό.
Η ελευθερία ας τελειώσει
κάθε μπαμ και τον πόλεμο αυτόν.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

1η Στροφή: Τα παιδιά στέκονται διασκορπισμένα, κλείνοντας σφιχτά τα αυτιά τους. /

2η Στροφή: Ανά στίχο κάθε παιδί πηγαίνει στο κέντρο μέχρι που στο τέλος της στροφής θα είναι όλα μαζί στο κέντρο. Δεν υπάρχει βλεμματική επαφή (ο ένας στον άλλον με πλάτη).

3η Στροφή: Γυρίζουν και κοιτάζονται μεταξύ τους. Ακουμπούν τα χέρια τους στο στήθος, δείχνοντας τους χτύπους της καρδιάς.

4η Στροφή: Στέκονται όρθια και ενωμένα. Στους πρώτους δύο στίχους κοιτούν ψηλά. Στη συνέχεια, απλώνουν τα χέρια τους μπροστά σε σχήμα «Χ», για να «σιωπήσουν» τον πόλεμο.

Το παιχνίδι του γίγαντα Ηλικία: 4+

Του Π. Χρυσίδη

Γίγαντα, **γίγαντα**,
εσύ που φτάνεις στα σύννεφα ψηλά,
Πιάσε ένα **αστέρι**
και δωσ' το μου στο χέρι.

Γίγαντα, **γίγαντα**,
εσύ που βλέπεις τα **περιστέρια** να πετούν
Πιάσε περιστέρι
Να φύγει ο χειμώνας, να 'ρθει το **καλοκαίρι**.

Γίγαντα, **γίγαντα**,
εσύ που βλέπεις τη γη από ψηλά,
δίκαιος να είσαι,
να έρθει η **ειρήνη**, τον πόλεμο λύσε.

Γίγαντα, **γίγαντα**,
εσύ που βγήκες από τα **παραμύθια**,
ξέρω πως ίσως να μην υπάρχεις στ' αλήθεια,
Όμως μακάρι να μπορούσες για 'μας να γίνεις **βοήθεια**...

Γίγαντα, **γίγαντα**,
εσύ που είσαι κοντά στον **ουρανό**,
κάνε μια **προσευχή** στον Θεό,
να τον δω ξανά **γαλανό**.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **Ένα παιδί** είναι ο **ΓΙΓΑΝΤΑΣ** και 5-8 παιδιά είναι τα παιδιά που του μιλούν. Ο Γίγαντας κινείται αργά με μεγαλόσχημες κινήσεις, ενώ τα παιδιά τον ακολουθούν σαν μία ομάδα.
- **Παιχνίδι με το σώμα:** Σε κάθε στροφή τα παιδιά ζητούν κάτι από τον Γίγαντα και εκείνος το «πιάνει» ψηλά με τα χέρια του. Στο **«αστέρι»** ανοίγει τα χέρια στον ουρανό, στα **«περιστέρια»** τα χέρια γίνονται φτερά, στην **«ειρήνη»** ενώνει τα χέρια των παιδιών.
- **Τελική εικόνα:** Στο «να τον δω ξανά γαλανό», ο Γίγαντας ανοίγει τα χέρια πάνω από όλους, σαν να τους προστατεύει. Κοιτάνε όλοι το κοινό.

ΌΧΙ - ΝΑΙ Ηλικία: 4+

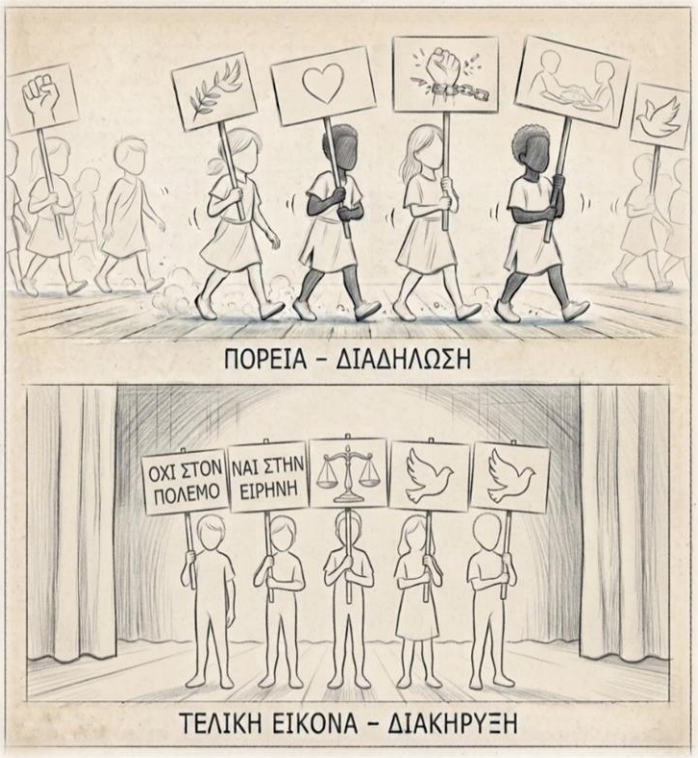
Του Π. Χρυσίδη

Με ένα στόμα «**όχι**»!
Με μια ανάσα «**όχι**»!
Οι χώρες μας, τα σπίτια μας
όχι δικοί σας στόχοι!

Με ένα στόμα «**ναι**»!
Με μία ψυχή «**ναι**»!
δεν θ' αφήσω να περάσεις
ποτέ εσύ εχθρέ!

Όχι στον **πόλεμο!**
Ναι στην **ειρήνη!**
Όχι σε **απειλές**[3]**!**
Ναι στη **δικαιοσύνη**[4]!

Ναι στην **ελευθερία!**
Όχι στην **αδικία!**
Όχι στην **ξένη κυριαρχία**[5]**!**

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **Πορεία – Διαδήλωση:** Τα παιδιά μπαίνουν στη σκηνή σε πορεία, κρατώντας πλακάτ με λέξεις και συνθήματα («ΟΧΙ», «ΝΑΙ», «ΕΙΡΗΝΗ», «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ», «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»). Με ρυθμικά βήματα και ομαδικές φωνές απαγγέλλουν το ποίημα, σηκώνοντας ή γυρίζοντας τα πλακάτ ανάλογα με το «ΟΧΙ» και το «ΝΑΙ».
- **Τελική εικόνα – Διακήρυξη:** Στους τελευταίους στίχους τα παιδιά παρατάσσονται σαν ανθρώπινο τείχος και υψώνουν όλα μαζί τα πλακάτ.

[3] **Απειλές**: Λόγια ή πράξεις που δείχνουν ότι κάποιος μπορεί να προκαλέσει κακό.
[4] **Δικαιοσύνη**: Το να είναι κάτι δίκαιο και σωστό για όλους.
[5] **Κυριαρχία**: Το να είναι κάνεις αρχηγός πάνω σε έναν τόπο ή σε ανθρώπους.

Γράμμα στον Άγιο Βασίλη Ηλικία: 4+

Του Π. Χρυσίδη

Άγιε μου Βασίλη,

*Θέλω πίσω τη **μαμά** μου.*
Το μυαλό της είναι αλλού,
*το 'χει πάντα στον **μπαμπά** μου,*
***στρατιώτη** του ελληνικού στρατού.*

Θέλω άλλη μία χάρη,
σε παρακαλώ,
να ερχότανε μακάρι,
***να τον έβλεπα εδώ**.*

Άι Βασίλη, κάτι ακόμα,
δεν θα πω πολλές κουβέντες,
***ρούχα ζεστά** με ωραίο χρώμα*
*για τον **μπαμπά** μου και **κουβέρτες**.*

Μακάρι να του έλεγες
***πόσο πολύ μας λείπει**.*
*Αν ήξερες κι εσύ θα **έκλαιγες**,*
καλέ μου Άι Βασίλη.

Κάτι τελευταίο, Άι Βασίλη,
*φέρε πίσω την **ειρήνη**.*
***Δύσκολο είναι ακόμη και για σένα**,*
*μα αυτό **δώρο** είναι μοναδικό κι ένα.*

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Πέντε παιδιά και ένα παιδί στη μέση που κάνει πως γράφει.

Κάθε ένα από τα πέντε παιδιά αναλαμβάνουν από μία στροφή.

Μπαίνουν ένα, ένα. Μόλις τελειώνει το ένα τη στροφή, μπαίνει το επόμενο. Ένα από τα δεξιά, ένα από τα αριστερά.

Τελειώνοντας το καθένα τη στροφή του ΔΕΝ φεύγει από τη σκηνή

Το παιδί στο κέντρο απλώς γράφει σε όλη τη διάρκεια, μέχρι που στο τέλος μένει επί σκηνής μαζί με τα πέντε παιδιά.

Η κυρά Ελευθερία

Ηλικία: 4+

Του Π. Χρυσίδη

Είναι όμορφη γλυκιά,
τη λένε **Ελευθερία**.
Είναι αρχόντισσα, κυρά,
δεν παίρνει από αστεία.

Είναι πάντα σοβαρή,
και τραγουδά τραγούδια.
Κόκκινα επιθυμεί
να είναι τα **λουλούδια**.

Μια **φίλη** έχει που αγαπά
και τη φωνάζει **Ειρήνη**,
μα **όποτε μαλώνουνε**
ως και νερό δεν πίνει.

Μόνη **κρύβεται** η κυρά
δεν θέλει πια παρέα,
και **περιμένει τα παιδιά**,
να υψώσουν τη σημαία.

Την παίρνουν μεγάλη αγκαλιά
και **φέρνουν την Ειρήνη**
και εκείνη που την αγαπά,
πάλι φιλί της δίνει.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **1η Στροφή:** Τα 4 παιδιά στέκονται όρθια. Το ένα παιδί στη μέση παίρνει μια περήφανη στάση, ενώ τα άλλα τρία το κοιτούν με σεβασμό.
- **2η Στροφή:** Το κεντρικό παιδί απλώνει τα χέρια του προς τα έξω με σοβαρό ύφος, ενώ τα υπόλοιπα υποκλίνονται. Ένα παιδί στον ρόλο της Ειρήνης. Πλησιάζει τα παιδιά. Στο τέλος της στροφής η Ειρήνη θα έχει πλησιάσει την Ελευθερία και θα την πάρει αγκαλιά.
- **3η Στροφή:** Η Ειρήνη γυρνά πλάτη στην Ελευθερία. Τα παιδιά χωρίζονται. Δείχνουν θλιμμένα.
- **4η Στροφή:** Η Ελευθερία φεύγει φοβισμένη στην μία άκρη. Η Ειρήνη στην άλλη άκρη. Τα παιδιά στη μέση.
- **5η Στροφή:** Τα παιδιά τραβούν την Ειρήνη από τη μία, από την άλλη την Ελευθερία. Στο κέντρο ομαδική αγκαλιά. (Προαιρετικά υψώνουν την ελληνική σημαία).

Άσπρο, μπλε… Κόκκινο Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

Το ξέρατε, **στρατιώτες**, πως θα ριχτείτε στο **λευκό**,
στο χιόνι το απάτητο, στο **αλβανικό βουνό**;

Το ξέρατε πως τ' άσπρο θα πρέπει να βαφτεί
με χρώμα **κατακόκκινο** για τ' **έθνους** την **τιμή**;

Το ήξερες πως θα 'ταν κάτω απ' το **μπλε**,
ναυάγιο το **Έλλη**, αγαπητέ λαέ;

Το άσπρο και το μπλε με κόκκινο βαμμένο,
το ξέρουμε πια σήμερα πως είναι τιμημένο.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **ΔΥΟ ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ:** Μια ομάδα παιδιών με λευκά ρούχα και μία ομάδα παιδιών με μπλε.
- Τα παιδιά θα συναντηθούν στο κέντρο.
- ***Μοτίβο: Μπλε, άσπρο, μπλε, άσπρο, μπλε…***
- Ένα, ένα τα παιδιά περνούν ένα μεγάλο κόκκινο ύφασμα γύρω από το σώμα τους και στη συνέχεια το δίνουν στον διπλανό τους (στο άλλο χρώμα) μέχρι που όλα τα παιδιά (μπλε και άσπρο) να «φορέσουν» το κόκκινο.

Για να κερδίσετε χρόνο μπορείτε να κάνετε (βουβά) τη δραματοποίηση μετά το ποίημα με συνοδεία κάποιας μουσικής.

Οι σειρήνες μας καλούν! Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

Οι σειρήνες μας καλούν,
να θυμηθούμε τι θα πουν,
πόλεμος, **δοκιμασίες**,
για την **ελευθερία** μας **θυσίες**.

Ο λαός απ' το πρωί,
βρίσκεται σε ταραχή.
Κανένας όμως **δεν φοβάται**.
Το έθνος πλέον δεν κοιμάται.

Οι άντρες για το μέτωπο
τραβάνε με το τρένο,
αφήνουν **οικογένεια**
και σπίτι τιμημένο.

Μανάδες, **κόρες** και **παιδιά**
που μείνανε στα **σπίτια**
δεν παύουν ν' **αγωνίζονται**
για την αγία **προμήθεια**.

Και περιμένουν πώς και πώς
απ΄το βουνό τα **νέα**,
προσεύχονται στην Παναγιά,
για την **ελληνική σημαία**.

Οι σειρήνες μας καλούν,
να θυμηθούμε τι θα πουν,
ελπίδα και **αγώνας**
κι **αιματηρός αιώνας**

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

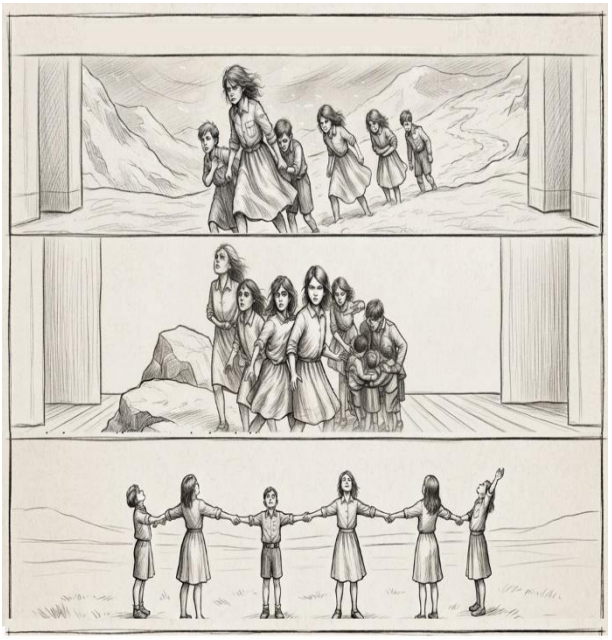
- **Αριστερά (Κορίτσια):** Δράση με αργές, τελετουργικές κινήσεις. Δένουν το δέμα, ανοίγουν το γράμμα με αγωνία, προσεύχονται σιωπηλά.
- **Δεξιά (Αγόρια):** Δράση βαριάς σωματικής κούρασης. Ο ένας σηκώνει αργά το όπλο, ο άλλος περπατά σκισμένος με τον μπόγο στην πλάτη.
- **Κοινή Δράση:** Στο τέλος, όλοι σταματούν απότομα (freeze) και γυρίζουν το βλέμμα τους ψηλά, σαν να ακούν τις σειρήνες.

Ζαλίκα[6] Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

Μες στον **βοριά** και μες στο **χιόνι**,
εκεί που ο **εχθρός** κινείται και ζυγώνει[7].
Κόρη και **μάνα** φορτωμένες **βάρος**
στις πλάτες τους περπάταγαν με τόλμη και με θάρρος.

Δεμένη στην πλάτη τους σφιχτή ήταν η **ζαλίκα**,
ως και η πιο **γριά**, σαν νύφη με την προίκα,
κουράγιο κουβάλαγαν με **σφαίρες** και **ψωμί**,
το **στράτευμα** να ορθώσουνε και ν' **αναστηθεί**.

Ορμά βαρύ το βήμα στον γκρεμό,
Το ψύχος, τον αέρα έχουν για εχθρό.
Χτύπα η καρδιά τους σαν σφυρί,
εκείνες στρατιώτισσες στην πρώτη τη γραμμή.

Δεν λυγίζει η ανάσα, μήτε η ψυχή,
η λευτεριά τους – ξέρουν – είναι ακριβή.
Κάθε βήμα, κάθε χνώτο ακόμη μια πληγή,
το χώμα που πατούν ποτέ μη λαβωθεί.

Κι όταν **το βράδυ η μάχη σιωπά**,
η **ζαλίκα αδειάζει** και η **ελπίδα** ξυπνά.
Δεν ήταν φορτίο με απλά αγαθά,
ήταν η Ελλάδα που κουβαλούσαν βαθιά.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **Πρόσωπα:** 6 παιδιά για την απαγγελία: **Μάνα, Κόρη και 4 κορίτσια.** Όλες κινούνται σαν μία ομάδα, σαν να διασχίζουν μαζί το βουνό.
- **1η εικόνα (αργή κίνηση):** Τα περπατούν έχοντας κόντρα τον καιρό, με το σώμα να δείχνει το βάρος και το κρύο. Η Μάνα και η Κόρη βρίσκονται μπροστά και οι υπόλοιπες πίσω, σαν μία ενωμένη πορεία μέσα στο χιόνι.
- **2η παγωμένη εικόνα:** Η ομάδα σταματά απότομα. Κάποιες κοιτούν ψηλά προς τον «γκρεμό», άλλες προς τον «εχθρό» και άλλες κρατούν τις πλάτες τους σαν να πονούν. Όλες όμως παραμένουν **ενωμένες και έτοιμες να συνεχίσουν.**
- **3η παγωμένη εικόνα:** Η μάχη έχει τελειώσει. Τα κορίτσια στέκονται όρθια, ανοίγουν τα χέρια και σχηματίζουν έναν μεγάλο κύκλο. Στο τέλος σηκώνουν το βλέμμα ψηλά, σαν να **κουβαλούν και να προστατεύουν την Ελλάδα.**

[6] **Ζαλίκα**: Φορτίο που μεταφέρεται στην πλάτη, συνήθως δεμένο με τρόπο ώστε να μπορεί να μεταφερθεί.
[7] **Ζυγώνει**: Πλησιάζει

Το στρατιωτάκι Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

Κοιμότανε **βαθιά** το βράδυ,
λίγο **φως** μες στο σκοτάδι.
από τα κεριά
είδε μια **σκιά**.

«**Ξύπνα**», του είπε, «**βιάσου**
έχει έρθει η **σειρά σου**,
βάλε τη **στολή**,
σ' **επιφυλακή**!»

Ξύπνησε το στρατιωτάκι,
στο παράθυρο **πουλάκι**,
βλέπει το **πρωί**,
η σειρήνα ηχεί.

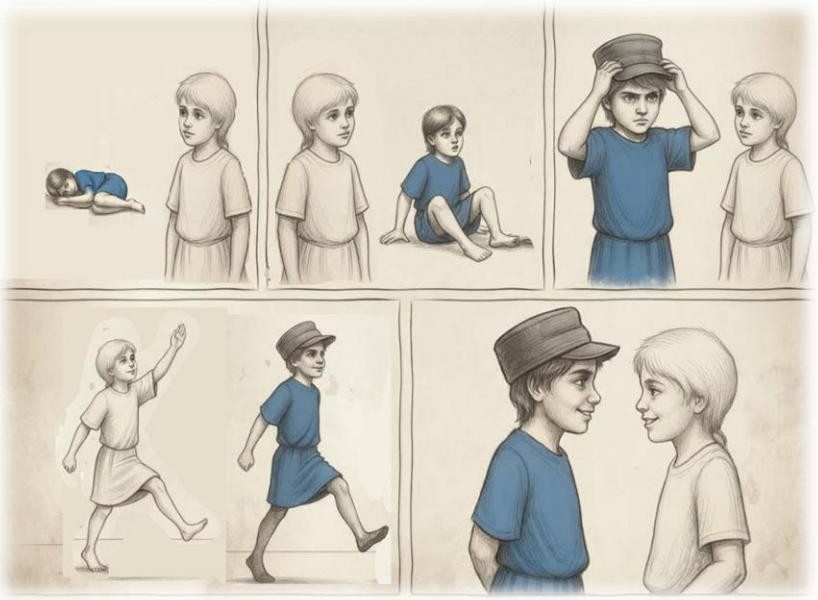
Φεύγει πια απ' την **Αθήνα**
και μεθά απ' τη **σειρήνα**,
σαν ωδή γλυκιά,
δεν φοβάται πια.

Η δική του η ιστορία
θα 'χει δράκους και θηρία
απ' το **σπίτι μακριά**,
του 'πε η σκιά.

Τη σκιά του τώρα βλέπει,
μεγαλώνει και θεριεύει,
το στρατιωτάκι
στην ιστορία βάζει τώρα το δικό του λιθαράκι.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **1η Στροφή:** Ένα παιδί κάνει πως κοιμάται. Ένα άλλο παιδί κάνει τη σκιά.
- **2η Στροφή:** Η σκιά τον πλησιάζει σαν φάντασμα και γυρνά γύρω από αυτόν μέχρι που το παιδί που κάνει πως κοιμάται θα ξυπνήσει απότομα.
- **3η Στροφή:** Το παιδί που κάνει το Στρατιωτάκι θα ξυπνήσει και θα φορέσει με αποφασιστικότητα κάτι που να παραπέμπει σε στρατό (π.χ. πηλήκιο ή κράνος).
- **4η-5η Στροφή:** Κάνει τα πρώτα βήματα το Στρατιωτάκι. Κάνει μεγαλόσχημες κινήσει ηρωισμού. Το παιδί που κάνει τη σκιά τον ακολουθά επαναλαμβάνοντας τις κινήσεις.
- **6η Στροφή:** Τα δύο παιδιά κοιτάζονται. Παγωμένη εικόνα (freeze). Έχουν ένα χαμόγελο περηφάνιας.

Το αίνιγμα Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

Της χώρας **Ιταλίας** ήμουν αρχηγός,
Νόμιζα πως ήμουν εγώ ο πιο σκληρός.

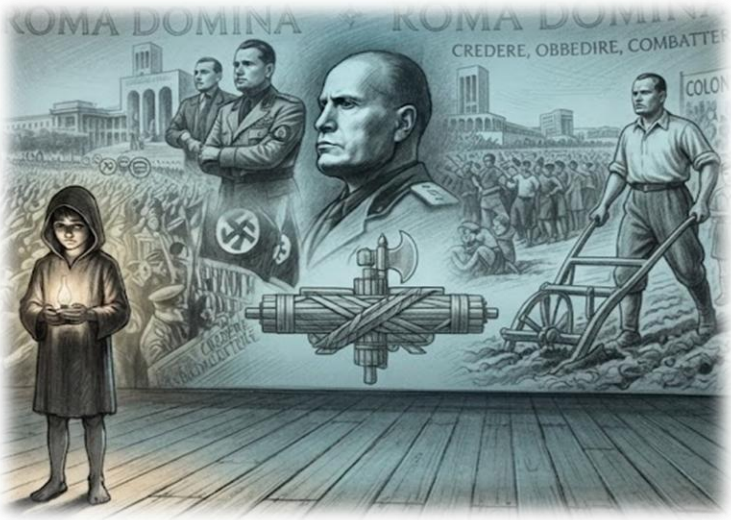
Στη **Ρώμη**, στην **Ευρώπη** έφερα τη βία
και νόμιζα θ' **αλλάξω εγώ την ιστορία**.

Στον **Φύρερ**[8] στον Βορρά έδωσα το χέρι,
κι άναψα του ολέθρου το φονικό μαχαίρι.

Η **αλαζονεία** μού 'φερε τη **γρήγορη την πτώση**,
και τώρα αναρωτιέμαι ποιος θέλει να με σώσει.

Ζητούσα από τους **Έλληνες** σε μένα **υποταγή**,
περήφανο το **«Όχι»** τους, συντάραξε τη γη.

Ποιο είναι το όνομά μου που έχει ιστορηθεί[9]**;**
Εμπρός, ομολογήστε το, αλλιώς θα ξεχαστεί!

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- Το παιδί ή τα παιδιά που απαγγέλουν το ποίημα θα ήταν ενδιαφέρον αν κρατούσαν ένα ύφος μυστηρίου. Μεγάλες παύσεις. Χρωματισμός φωνής.
- Την ίδια στιγμή από πίσω μπορούν να προβάλλονται εικόνα και φωτογραφίες σχετικές με τον Φασισμό και τον ΜΠΕΝΙΤΟ ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ.

[8] **Φύρερ**: Τίτλος που χρησιμοποιούσε ο Αδόλφος Χίτλερ, με σημασία «ηγέτης».
[9] **Ιστορηθεί**: Καταγραφεί ή μείνει στην ιστορία.

Το σονέτο του Φύρερ Ηλικία: 10+

Δεκατετράστιχο ποίημα σε μορφή ελεύθερης παραλλαγής του σονέτου

Του Π. Χρυσίδη

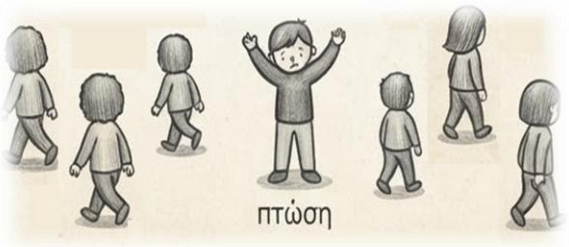

Στο κεφάλι σας **ηγέτης** ικανός,
θα 'μαι εγώ για να **δικαιωθείτε**.
Η **Γερμανία** θα είναι ο **Θεός**,
δόξα στη χώρα σας θα δείτε.

Ο **πόλεμος** για μία Γερμανία,
είναι **πράξη ιερή**, σημαντική.
Το **Τρίτο Ράιχ** θα 'ναι η **θρησκεία**,
οφείλετε **υποταγή** και **υπακοή**.

Κι αν κάποιος **αμφιβάλλει**, θα **χαθεί**,
η φωνή μου νόμος θα γενεί,
όποιος δεν υπακούσει θα τιμωρηθεί.

Κι αν όλα κάποτε χαθούν, **δεν φταίω εγώ**,
ρίσκο θέλει για τον **άγιο μου σκοπό**.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **Πρόσωπα:** 1 παιδί ως **ΦΥΡΕΡ** και 6–8 παιδιά ως **λαός/οπαδοί**. Ο Φύρερ βρίσκεται στο κέντρο και τα υπόλοιπα παιδιά γύρω του, αρχικά σε συμμετρική διάταξη, σαν να τον ακολουθούν.
- **1η σκηνή:** Ο Φύρερ στέκεται ψηλά, με τα παιδιά γύρω του στραμμένα προς αυτόν. Σηκώνει το χέρι σαν να εκφωνεί λόγο και όλοι τον κοιτούν. (Μπορεί να συνοδευτεί με μουσική εμβατηριακή.)
- **2η σκηνή:** Τα παιδιά σε αργή κίνηση σκύβουν ελαφρά προς το μέρος του, δείχνοντας **υποταγή και υπακοή.**
- **3η σκηνή:** Ο κύκλος διαλύεται. Τα παιδιά απομακρύνονται ένα-ένα από τον Φύρερ και γυρίζουν την πλάτη τους. Εκείνος μένει μόνος στο κέντρο, με τα χέρια ακόμη υψωμένα, ενώ στο «**Φύρερ να με λέτε ή ακόμη καλύτερα Θεό**» παγώνει σε μια εικόνα **απομόνωσης και πτώσης.**
- **Επίσης, θα ήταν καλή ιδέα να προβληθούν σκηνές-ντοκουμέντα από τον πόλεμο αλλά και από την ηττημένη Γερμανία.**

Δεσμοί[10] Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

Μάνα, **πεινάω**!
Μου λείπει ο μπαμπάς.
Μάνα, **διψάω**.
Ο κόσμος τελείωσε για εμάς;

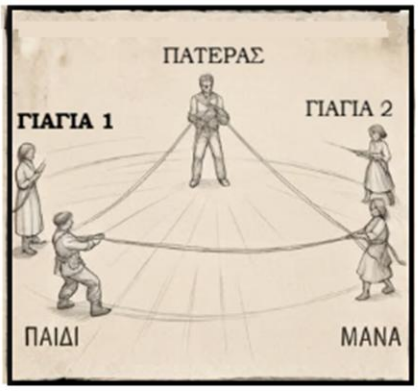
Παιδί μου, **μη φοβάσαι**.
Παιδί μου, **είμαι εδώ**.
Παιδί μου, **ο πατέρας σου**
σχίζει το βουνό.

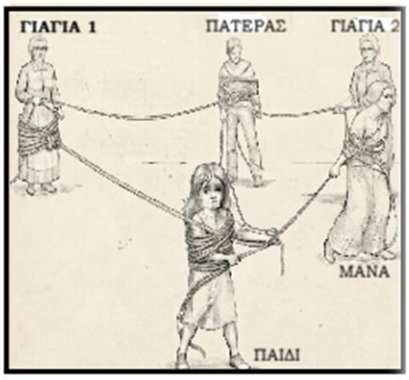
Γιε μου, **να προσέχεις**.
Γιε μου, **μη ξεχνάς**.
Γιε μου, **το τουφέκι σου**,
σφιχτά να το κρατάς.

Κόρη, **μη λυπάσαι**.
Κάνε **υπομονή**,
Κόρη, **να τον σκέφτεσαι**,
στην πρώτη τη γραμμή.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- Πρόσωπα: **ΠΑΤΕΡΑΣ, ΠΑΙΔΙ, ΜΑΝΑ, ΓΙΑΓΙΑ 1, ΓΙΑΓΙΑ 2**
- Όλοι είναι δεμένοι με σκοινιά μεταξύ τους.
- **ΠΑΤΕΡΑΣ:** Όλοι δένονται με τον πατέρα.
- **ΠΑΙΔΙ:** Κρατά την αρχή του σκοινιού και εκφράζει την αγωνία του: πείνα, δίψα, φόβο, απουσία του πατέρα. Τη μια τραβά τη **ΜΑΝΑ** την άλλη τον **ΠΑΤΕΡΑ**
- **ΜΑΝΑ:** Είναι κοντά στο παιδί και κρατά το σκοινί μαζί. Τραβά τον **ΠΑΤΕΡΑ** να έρθει πιο κοντά τους.
- **ΓΙΑΓΙΑ 1:** Προσπαθεί να τραβήξει κοντά της **τον ΠΑΤΕΡΑ**
- **ΓΙΑΓΙΑ 2:** Τραβάει το σκοινί με τρόπο τέτοιον ώστε να φέρει κοντά στο **ΠΑΙΔΙ** τη **ΜΑΝΑ** και τον **ΠΑΤΕΡΑ**.

[10] **Δεσμοί**: Ισχυρές σχέσεις που ενώνουν ανθρώπους μεταξύ τους.

Πορεία… Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

Η τρομπέτα σαλπίζει[11],
Τα τύμπανα βαράνε δυνατά.
Ο αγώνας αρχίζει,
υψώνεται η σημαία μας ψηλά.

Ο αγώνας αρχίζει,
ο αέρας φυσάει δυνατά,
το κρύο θερίζει,
οργώνω για μέρες τα βουνά.

Το κρύο θερίζει,
η ελπίδα ακόμη πώς βαστά;
Μπαρούτι[12] μυρίζει,
Ο χρόνος αργά και γρήγορα περνά.

Μπαρούτι μυρίζει.
Τα μάτια μου συνέχεια ανοιχτά.
Ο εχθρός ψιθυρίζει,
εδάφη θέλει ν' αποκτά.

Ο εχθρός ψιθυρίζει.
Τα μάτια μου κλαίνε,
«πολέμα» μου λένε,
η ζωή μας πώς τρίζει…

Μόνο δυο λέξεις σκέφτομαι…

Ελπίδα…

Ελευθερία…

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **Πρόσωπα: 6 παιδιά. Ένα παιδί είναι ο κεντρικός ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ και οι υπόλοιποι λειτουργούν σαν τη σκέψη και τους φόβους του.**
- **Τα 5 παιδιά περικυκλώνουν εν κινήσει τον Στρατιώτη, ο οποίος θα διασχίζει τη σκηνή.**
- Τα 5 παιδιά επαναλαμβάνουν χαμηλόφωνα λέξεις από το ποίημα: **«αγώνας», «κρύο», «μπαρούτι», «εχθρός».**(Άλλα πιο ψιθυριστά και άλλα πιο δυνατά χωρίς να καλύψουν την αφήγηση – Ο αφηγητής κατά την απαγγελία του ποιήματος σε αυτές τις λέξεις-φράσεις πρέπει να κάνει παύσεις.
- **Κάθε λέξη ακούγεται όλο και πιο έντονα, ενώ οι κινήσεις τους ακολουθούν τον ρυθμό.**
- **Κορύφωση – «Ο εχθρός ψιθυρίζει»:** Οι 5 αρχίζουν να ψιθυρίζουν κυκλικά τη λέξη «εχθρός… εχθρός…», ενώ ο κεντρικός προσπαθεί να τους αγνοήσει. **Σε εκείνο το σημείο περικυκλώνουν πολύ στενά τον Στρατιώτη**
- **Όταν ολοκληρωθεί το ποίημα, οι 5 με ένα στόμα φωνάζουν μαζί τη λέξη «πολέμα» και σταματούν απότομα.**
- **Τέλος: Ο Στρατιώτης σπάει τον κλοιό και μένει μετέωρος πιο πέρα μόνος.**

[11] **Σαλπίζει**: Όταν το πνευστό όργανο σάλπιγγα δίνει το σύνθημα ή πρόσταγμα.

[12] **Μπαρούτι**: Εκρηκτική ύλη που χρησιμοποιείται στα πυρομαχικά.

Ο ποντικός Ηλικία: 10+

Του Π. Χρυσίδη

«Βρε τον **ποντικό**», φώναξε ο **Πέτρος**,
έλεγε τη **Χάιδω** που γνώριζε το «**μέρος**».

Η Χάιδω **εννιά χρονών** δεν είχε πολλές φίλες,
μ' **αγόρια** πάντα **έπαιζε**, φορούσε και **αρβύλες**.

Τις είχε **κλέψει** μια φορά από έναν **στρατιώτη**.
Εκείνος **μπίρα** έπινε μαζί με τον κυρ Φώτη.
ΣΤΟΥΠΙ[13] Ο ΚΥΡ ΦΩΤΗΣ, ΣΤΟΥΠΙ ΚΙ Ο ΓΕΡΜΑΝΟΣ…

Η Χάιδω ξελάσπωσε τον **Πέτρο** και τον **Γιάννη**,
τσακωτούς ο Γερμανός πηγαίνει και τους κάνει.

Στο **γερμανικό** το **τζιπ** βάζανε κρυφά,
σκορπιό με **δηλητήριο** για μια γερή **τσιμπιά**

Τ' **αγόρια** είχαν **φοβηθεί**, κοντέψανε να **κλάψουν**,
η Χάιδω τους είπε, όμως, **το στόμα τους να ράψουν**.

«Τρεχάτε να γλιτώσετε από τον Γερμανό,
και **ελάτε βράδυ** για το σχέδιο στο **μέρος** το **γνωστό**.»

Το **βράδυ**, τα **φώτα** στο χωριό ήτανε **σβηστά**.
Τα **αγόρια** όμως **φοβήθηκαν να βγουν** στη **γειτονιά**.

***Ο* Πέτρος** που το σπίτι του ήταν στην πλατεία,
τη Χάιδω είδε βιαστικά να στρίβει στη γωνία.
ΦΟΡΟΥΣΕ ΜΑΥΡΑ ΚΑΙ ΠΗΓΑΙΝΕ ΣΤΟ «ΜΕΡΟΣ»

Έτσι έλεγε ένα μικρό, παλιό **παντοπωλείο**.
Είχε ακουστεί πως ήταν των **Ναζί** το **στρατηγείο**.

Κανείς απ΄το **χωριό** δεν έμπαινε εκεί,
μονάχα η **Χάιδω** το βράδυ **τόλμησε** να **μπει**.

Λίγο πριν κλειδωθεί η **σιδερένια πόρτα**,
η Χάιδω **τρύπωσε κρυφά** μέσα από τα χόρτα…

ΤΡΥΠΩΣΕ Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ

Ο Πέτρος αναρωτιόταν, «τι θέλει και βρίσκεται εκεί;»
Προμήθειες θα **έκλεβε** για να τις **μοιραστεί**.

Όλο το βράδυ περίμενε για να τη δει να βγαίνει.
Περίμενε, πολύ καιρό κι ακόμη περιμένει.

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

- **Πρόσωπα: 3–7 παιδιά για την απαγγελία.** Επίσης, **4–6 παιδιά για τη δημιουργία των παγωμένων εικόνων.**, ώστε να δημιουργούν τις παγωμένες εικόνες.
- **1η παγωμένη εικόνα:** Η Χάιδω μπροστά και τα δύο αγόρια πίσω της, φοβισμένα. Ο Γερμανός απέναντί τους. Η Χάιδω στέκεται προστατευτικά μπροστά στα αγόρια, δείχνοντας ότι **εκείνη τους προστατεύει.**
- **2η παγωμένη εικόνα:** Η Χάιδω βρίσκεται ανάμεσα στα παιδιά του χωριού, ενώ όλοι έχουν στραμμένο το σώμα τους προς διαφορετικές κατευθύνσεις, σαν να παρακολουθούν κρυφά. Στο κέντρο δημιουργούν ένα **στενό πέρασμα,** από το οποίο η Χάιδω περνά προς το «Μέρος».
- **3η παγωμένη εικόνα:** Τα παιδιά σχηματίζουν έναν κλειστό χώρο με τα σώματά τους, σαν το παλιό παντοπωλείο. Η Χάιδω βρίσκεται στο εσωτερικό και τα υπόλοιπα παιδιά έχουν στραμμένο το βλέμμα προς τα έξω. Ο Πέτρος μένει μόνος απέναντι και την κοιτάζει. **Κανείς δεν κινείται** μέχρι το τέλος του ποιήματος.

[13] **Στουπί**: Πολύ μεθυσμένος